

22122965

**LATIN
STANDARD LEVEL
PAPER 1**

Tuesday 15 May 2012 (afternoon)

1 hour 15 minutes

Candidate session number

0	0								

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Translate Text 1 or Text 2 in the spaces provided. Each text is worth *[105 marks]*.
- The maximum mark for this examination paper is *[105 marks]*.
- The use of dictionaries is permitted for this paper.

Translate Text 1 *or* Text 2.

Translate into English the section of the text indicated between the asterisks. A translation of the rest of the text appears on the facing page.

Text 1

The nymph Callisto, now turned into a bear, is nearly killed by her son, a fearful hunter. Zeus transformed both of them into constellations.

saepe feris latuit visis, oblita quid esset,
 495 ursaque conspectos in montibus horruit ursos
 pertimuitque lupos, quamvis pater esset in illis.

* ecce Lycaoniae¹ proles ignara parentis,
 Arcas² adest ter quinque fere natalibus actis;
 dumque feras sequitur, dum saltus eligit aptos
 500 nexilibusque plagis silvas Erymanthidas³ ambit,
 incidit in matrem, quae restitit Arcade viso
 et cognoscenti similis fuit: ille refugit
 inmotosque oculos in se sine fine tenentem
 nescius extimuit propiusque accedere aventi
 505 vulnifico fuerat fixurus pectora telo:
 arcuit omnipotens pariterque ipsosque nefasque
 sustulit. *

et pariter raptos per inania vento
 imposuit caelo vicinaque sidera fecit.

Ovid *Metamorphoses* 2.493–507

¹ Lycaonis, a, um: of Lycaon, child of Lycaon

² Arcas, Arcadis: Arcas: Areas (son of Zeus and the nymph Callisto)

³ Erymanthidus, a, um: of Erymanthus (a mountain in Greece)

Text 2**Cicero lists the merits of Sicily towards Rome.**

atque antequam de incommodis Siciliae dico, pauca mihi videntur esse de provinciae dignitate, vetustate, utilitate dicenda. nam cum omnium sociorum provinciarumque rationem diligenter habere debetis, tum praecipue Siciliae, iudices, plurimis iustissimisque de causis:

5 * primum quod omnium nationum exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fidemque populi Romani adplicavit. prima omnium, id quod ornamentum imperi est, provincia est appellata; prima docuit maiores nostros quam praeclarum esset exteris gentibus imperare; sola fuit ea fide benevolentiaque erga populum Romanum ut civitates eius insulae, quae semel in amicitiam nostram venissent, numquam postea deficerent, pleraeque autem et maxime inlustres in amicitia perpetuo manerent. *

10 itaque maioribus nostris in Africam ex hac provincia gradus imperi factus est; neque enim tam facile opes Carthaginis tantae concidissent nisi illud et rei frumentariae subsidium et receptaculum classibus nostris pateret.

Cicero, *Actio in C. Verrem secunda* 2.1.2–3

